

Johannes Crocius Johann Dössel

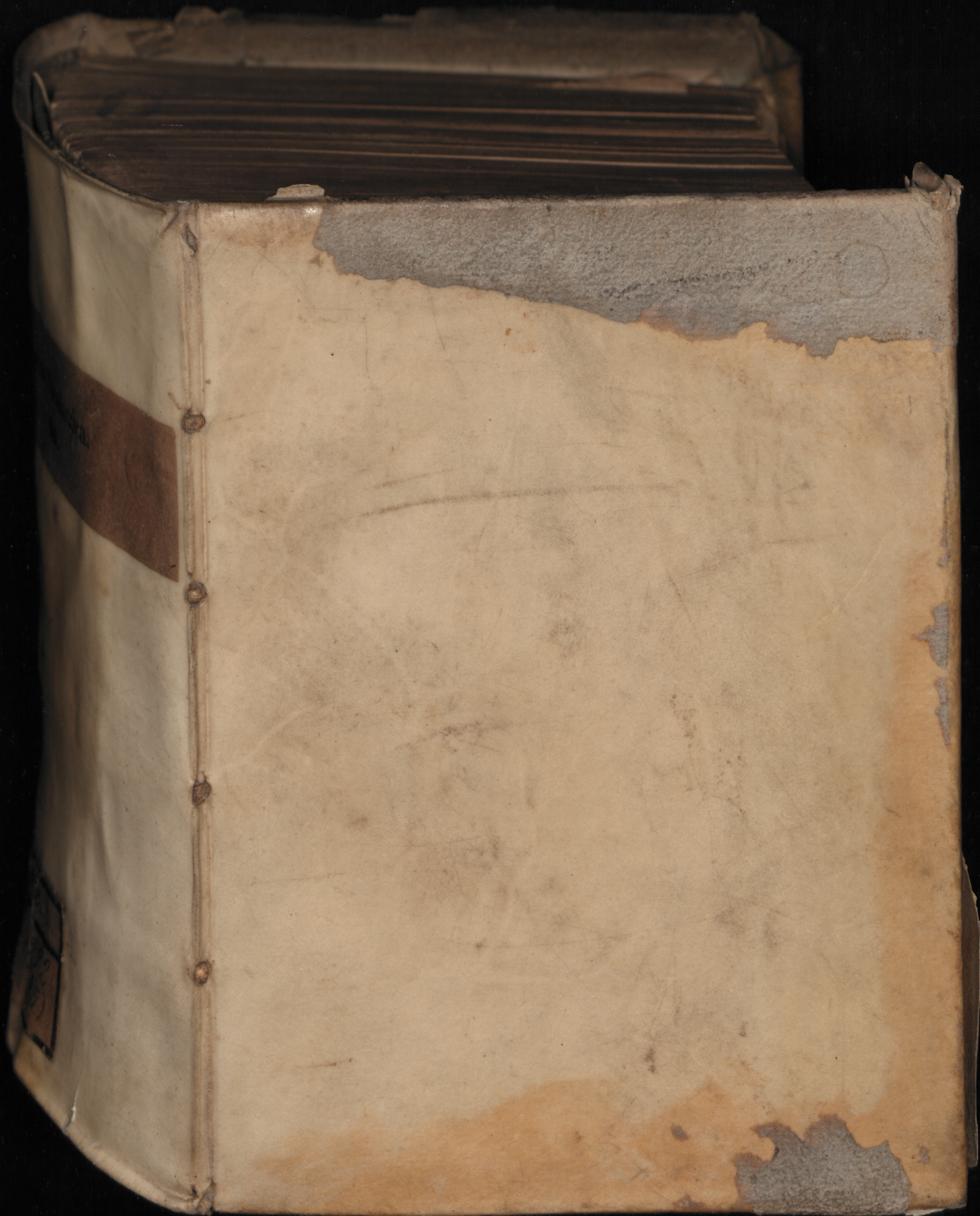
Disputatio Theologica Secunda Quae Evangelicae Per Europam Ecclesiae Doctrinam Scripturae sacrae conformem esse evidenter ostendit

Marpurgi Cattorum: Hutwelckerus, 1619

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn746346611>

Druck Freier Zugang

95

52^b.6.

Ja 1092 (95.)

Tomo hoc XLVII. continentur:

1. Dithemi Icarus Academicus Norimb 1643.
2. Acclamatione preemptrice Academia Genensie cum eo
descenderet idem Ditherrus.
3. Orationes inauourales Academia Ludunensis Patavoru.
4. Polyadori. Walai. Anno. 1620.
5. Thysii.
6. Hommi.
7. Sinapij.
8. Ravi Pancognia Orientalibz linguis Trajecti ditta. 1643.
9. Hier. Welleri Consilium de studio Theol. Rostoch 1617.
10. Simile D. Joh. Quistorpii Rostoch. 1643.
11. Iusti Jone oratio de eodem argumento. ibid. 1644.
12. Dan. Heimfii. Homulia in Natalem Domini. Lugd. 1613.
13. —. In Chnsti Passionem. ibid. eod.
14. Quistorpij de Vinbu Liberi Arbitrii ep II. cor III, 4. s. 1645.
15. Samhauen Domini gloria crucifixus. 1633.
16. —. De Melchisedeco e Gen. XII. 1634.
17. Jacobus Martini de Causa Peccati. 1639.
18. —. Analysis Capiti Nad. Romanor. eodem.
19. Dorschauc De tribu testibz in Terra. 1 Jo. V, 8. 1635.
20. —. De Peccato originali. eod.
21. —. Synopsis Theol. Zachariana.
22. —. ad Hebr. XIII, 8. 1643.
23. —. ad Act. IV, 27. 28. 1646.

24. D. Mentzerus de Ecclesia. 1608.
 25. D. Hamelkenig de Persona Christi. 1645.
 26. D. Cothmannig de Predestinatione. Rostoch. 1692.
 27. ———. Pars II. ———
 28. Jo. Croig de Orthodoxa Fidei Delecta Mamp. 1619.
 29. ———. Vano. per Europā Doctrina cum script. S. conformitas.
 30. ———. De Apostolici nominis causis.
 31. ———. De Apostolica Ecclesiarū Vrang. Doctrina.
 32. ———. De Catholicismo Eccl. Evangelicae.
 33. ———. De Antiquitate Relig. Evangelicae.
 34. Gocklenii Theses Apologeticae contra Finckium. 1606.
 35. ———. De Analogia seu proportione.
 36. Perzelius de S. Coena Stempforti 1602.
 37. Tossani Theses contra Evangelicos. ibid. 1605.
 38. Ravenspengeri Samson redivivus. ibid. 1619.
 39. Heyderi Ruae quæstionum Theol. Maynurgi. 1611.
 40. Eglani de Generaliōe Christi. ibid. 1608.
 41. ———. De Fide justificante. ibid. 1617.
 42. ———. De Peccato in Spiritum S. cod. 44 β. Croig de Pecc. de Baptismo.
 43. ———. De Predestinatione. ibid. 449. Doctrina
 44. ———. ~~Compensationem pro peccatis~~ Doctrina
 45. Conradig Vorshig de Idolatria Pontificiorum in cultu Iuriani.
 46. ———. Itie Stempfort. 1608.
 47. ———. De Idolatria eorundē in cultu sanctorum
 48. ———. In cultu Imaginum
 48. ———. In cultu ipsius Pontificis.

49. P. Petri Roeshii Soc. Jes. Disputatio Paradisiaca
50. Corradi Vossii Oratio Apologetica in
pleno Confessu Ordinum Hollandiae et Westphaliae
Gita. Hartmanni. 1612.
51. Ebelius de Generatione et Corruptione Hom.
Grosae. 1646.
52. — De Anima Hum. Simplicitate. 1644.
53. — Deinde IV. Conclusionum metaphysicarum. 1646.

1. 8.
2. 3.
3. 11.
4. 24.
5. 29.
6. 2.
7. 2.
8. 38.
9. 24.
10. 39.
11. 4.
12. 4.
13. 4.
14. 4.
15. 4.
16. 4.
17. 4.
18. 4.
19. 4.
20. 4.
21. 4.
22. 4.
23. 4.
24. 4.
25. 4.
26. 4.
27. 4.
28. 4.
29. 4.
30. 4.
31. 4.
32. 4.
33. 4.
34. 4.
35. 4.
36. 4.
37. 4.
38. 4.
39. 4.
40. 4.
41. 4.
42. 4.
43. 4.
44. 4.
45. 4.
46. 4.
47. 4.
48. 4.
49. 4.
50. 4.

a - a	A - D
16	A - C
35	A - C
30	A - C
A - C	A - C
20	65
40	A - C
A - B	48
-	A - C
A - B	16
35	A - C
B - 36	A - C
A - 00	A - C
A - C	A - C
A - 00	A - C
A - B	A - B
A - D	A - K
A - 00	51
40	24
128	24
72	20
A - 00	
A - D	
14	
16	
32	
A - G B	
A - C	
A - 00	
A - C	
A - C	
B - G 1	
A - D	

DISPUTATIO THEOLOGICA
SECUNDA,

Quæ
EVANGELICÆ PER EU-
ROPAM ECCLESIAE DOCTRINAM
Scripturæ sacræ conformem esse eviden-
ter ostendit,

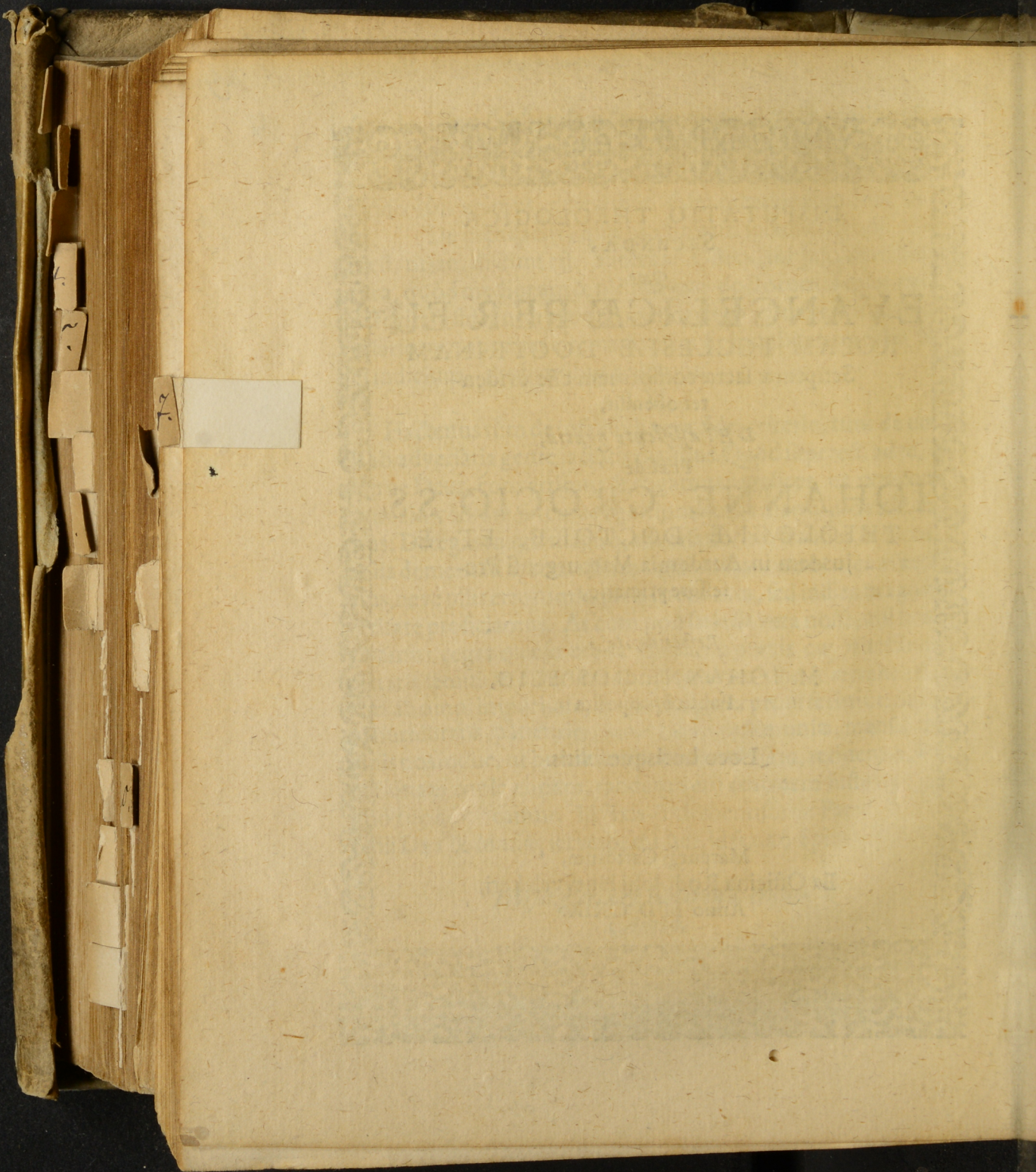
DEI assistente gratiâ,
Præside

IOHANNE CROCIO SS.
THEOLOGIAE DOCTORE, ET E-
jusdem in Academia Marpurgensi Pro-
fessore primario,

Respondente
M. IOHANNE DOSSELIO,
Publicè proposita

Loco horisque solitis.

Marpurgi Cattorum,
Ex Officina Rodolphi Hutvvelckeri,
Anno MD CXIX.

POSITIO I.

Conformitatem cum sacra scriptura unicum indubitatum & infallibile verae fidei criterium esse, superioris disputationis sectione primâ probavimus: secundâ quid de multum diuq; jactatis Pontificiorum notis sit sentiendum, candidè ex Dei verbo declaravimus. Jam de fide, quam Evangelica per Europam ecclesia profitetur, agendum erit.

II.

Fidei autem nominè non comprehendimus privatas doctorum etiam celeberrimorum opiniones & loquendi formas, siue per incogitantiam prolatas, siue acriter defensas. Fatemur enim non deesse, quas cum sacra scriptura nequaquam convenire, proinde lineâ potius inducendas quàm laboriosè defendendas esse rei evidentia evincit & moderata ingenia lubenter agnoscunt.

III.

De communi itaque ecclesie nostrae doctrina, quae in confessionû harmonia traditur, nobis erit sermo. Eam scriptura conformem esse & in ea hominem servari posse, nos constantè affirmamus, Pontificij negant. Lis gravis, contentio diuturna! Adversariorum rationes alio tempore, Deo volente, examinabimus. Hâc vice, quod supra promissimus, sententia nostrae fundamenta, Deo, cujus gratiam supplices imploramus, infirmitatem nostram sublevante, proponemus. Et quidem sectione primâ totam rei summam syllogismo concludemus. Secundâ lucem negotio inferemus à scriptura.

SECTIO PRIMA.

Evangelicam per Europam ecclesiam religionem scripturæ conformem adeoque in qua homo servari possit, profiteri, hoc syllogismo adstruimus;

QUICUNQUE

1. Dei verbum Prophetarū & Apostolorū scriptis comprehensū pro unica & sufficienti fidei vitæq; regula habet ac docet;
2. Deum in essentia unum in personis trinum sc. Patrem, Filium & Spiritum Sanctum
3. Non solum cœlum & terram, & quæ in ijs sunt, visibilia & invisibilia ex nihilo condidisse, sed etiam hominem ad imaginem sui fecisse, i.e. sapientem, bonum & justum, ut Deum creatorem suum agnosceret, coleret & cum ipso in æternum beatè viveret.
4. Eundem omnia æterno suo consilio & providentiâ sustentare & gubernare.
5. Hominem verò impulsore diabolo legem Dei liberè transgressum esse, eoque
6. Tum se & suos posteros divinis istis donis orbasse, adeò ut nisi Spiritus Sancti virtute regeneretur, ex se ad malum pronus, ad bonum autem sit ineptus,
7. Idque propter peccatum inhærens, cui totam posteritatem obnoxiam reddidit;
8. Tum mortis temporalis & æternæ reos constituisse.
9. Ex qua miseria non nisi per Dei gratiam emergere possit.
10. Cui quidem plenè, id justitiâ postulante, vel per nos vel per alium satis fieri debuit.
11. Cùm a homo quotidie culpam augeat, alia verò creatura, quod homo peccavit, luere nec debeat, nec quidem nuda creatura possit, opus fuisse mediatore, qui esset DEUS & homo.
12. Non a. alium esse præter Jesum Christum verum DEUM
à patre

3
11.
34
20
3
38.
39.
42.
43. 44.
44. 48.
47.
46.
à patre ab æterno genitum, filium consubstantialem in tempore operatione Spiritus San. conceptum, è Maria virgine natum verum hominem nobis *ὁμοῦστος*: unum & eundem Jesum Christum Filium DEI in duabus naturis, inconfusè, inconvertibiliter, indivulsè & inseparabiliter manifestatum, hautquaquam differentiâ naturarum propter personæ unitatem sublata, sed magis utriusque naturæ sicut in unam personam coalescētis ita ad unū *ἀπὸ τελευτῆ* concurrentis proprietate servatâ, non ut in duas personas dividatur, sed ut unus idemque DEI & Mariæ filius, utraque naturâ propriam quidem, attamen cū communione alterius agente quod suum est, officium non minus in exaltationis quàm ignominie statu exsequatur, eoque nomine unâ numero adoratione tota persona honoretur.

13. Hunc unum & solum nostrum esse mediatorem secundum utramque naturam patris decreto, suâque voluntate.

14. Prophetam, qui patris voluntatem revelet, ministerium instituat, & per illud in auditorum cordibus sit efficax, quos, quando & quomodo vult, illuminando, ad credendum & Evangelio obtemperandum movendo.

15. Sacerdotem, qui offerat se illibatam victimam pro mundi peccatis, pro omnibus sibi à patre datis intercedat, suum sacrificium ijs applicet, pro quibus orat, adeoque in gratiam credentes recipiat & efficiat, ut pater eos recipiat, denique fidem in cordibus ipsorum operetur, quâ meritum ejus apprehendant.

16. Regem, qui Ecclesiam sponsam illam in se tanquam capite non propter operum dignitatem, nec ob fidem in ipsa previsam, sed secundum beneplacitum voluntatis suæ ad laudem gloriosæ suæ gratiæ à DEO ab æterno electam Spiritu & verbo suo regat, contra hostes internos & externos tueatur, donis instruat, tandem ab omnibus malis liberatam in gloriæ possessionem immitat: hostes verò sibi justè relictos vincat, frenet & aliquan-

aliquando planè debellatos in æternas pœnas justè decretas
potenter detrudat.

17. Ex hoc officio in Ecclesiam dimanare omnia beneficia
gratiæ & gloriæ.

18. Hinc pendere vocationem, quâ DEUS, quos vult, foris
per verbum & sacramenta, intus per Spiritum S. vocat ad par-
ticipandum sortem Sanctorum in luce.

19. Hinc pendere fidem salvificam, seu notitiam & assensû
à spiritu S. per Evangelium in peccatoribus miseriam suam ex
lege agnoscentibus, in generatum, quo Christum Jesum si-
bi à patre servatorem datum suscipiunt, ac certâ fiduciâ in eum
recumbentes, ejusque unico merito & intercessione freti ad
DEUM accedunt.

20. Neminem extra Christum justificari, omnes autem i-
psi datos justificari gratuitâ omnium peccatorum remissione
propter unicum Christi meritum & satisfactionem factâ, non
operibus, sed solâ fide apprehensâ, ad DEI solius gloriam & no-
stram salutem.

21. In libertatem fidelès omni tempore per Christum à ty-
rannide peccati, potestate Satanæ, execratione legis, morte
æternâ, in novo test. etiam à Leviticarum ceremoniarum servi-
tute assertos, ut per Spiritum Sanctum renovati, deinceps
spontè DEO serviant, ad ipsius honorem, proximi ædificati-
onem & suam ipsorum salutem.

22. Omnes Justificatos sanctificari, cùm Spiritus S. ingeni-
tam & à primis parentibus in nos propagatâ vitiositatem abo-
let, & imaginem DEI in nobis instaurat, quòd hîc quidè per
gratiam inchoat, in altero a seculo per gloriam consummat.

23. Tandem omnibus resurgentibus, quotquot in fide us-
que ad finem perseverant, ad gloriam seu vitam æternam refur-
recturos esse, in quam in extremo Judicio introducantur, re-
probis propter peccatum in æternum ignem conjectis.

24. In-

24. Interim non solum generandæ sed & fulciendæ ac sustentandæ fidei destinatum esse verbum & sacramenta.

25. Verbum, ut sit potentia DEI ad salutem omni credenti.

26. Sacramenta tanquam signa visibilia, quibus res verbo Evangelij promissa non solum repræsentetur, sed etiam obsignetur & in legitimo usu exhibeatur.

27. Baptismum esse novi testamenti sacramentum à Christo institutum, in quo fœderati in sacro sanctæ Trinitatis nomine à ministro aquâ abluuntur, ut fœdus gratiæ ipsis obsignetur & bona exhibeantur, ipsi verò profitentur se hæc beneficia à DEO accipere & deinceps ei vivere velle ac debere.

28. Sacram cœnam esse sacramentum à Christo institutum, in quo benedicto pane & vino tanquam signis & sigillis vera corporis & sanguinis Christi, omniumque beneficiorum communio non solum repræsentatur, sed etiam obsignatur & per fidem exhibetur.

29. Pro omnibus beneficiis per Christum Ecclesiæ præstitis omnes ad gratitudinem à DEO obligatos esse, qua fidei integritatem testentur.

30. Gratitudinem autem declarari operibus ex vera fide secundum legem DEI factis & ad eius solius gloriam relatis: summatim dilectione DEI & proximi comprehendi, quâ tota lex absolvitur.

31. Cum etiam in homine renato in hac vita variæ imperfectiones supersint, ut legem perfectè implere nequeat, opus esse oratione, quâ partim pro acceptis beneficiis gratiæ agantur, partim eorum conservatio & augmenta petantur.

32. Orationem illam ad solum DEUM universi mundi rectorem supremum, nostræ autem salutis auctorem & perfectorem in unici mediatoris Christi nomine dirigendam esse.

33. Denique omnes verè credentes de æterna sua salute certos esse debere.

Qui-

Quicumque, inquam, ista docet, is religionem profitetur scripturæ conformem, in qua homo servari potest.

Atqui Evangelica per Europam Ecclesia ista omnia & singula docet & profitetur.

Ergò Evangelica per Europam Ecclesia profitetur religionem scripturæ conformem, adeoque in quâ homo servari potest.

SECTIO SECUNDA.

I.

IAM utraque præmissa est probanda: Et majoris quidem veritas ex eo elucet, partim quòd continet summam doctrinæ ad salutem scitu necessariæ, partim quòd omnia & singula membra in sacris literis à Spiritu Sancto nobis sunt tradita.

II.

Summam doctrinæ ad salutem scitu necessariæ argumentò nostro comprehendi, ejusdem cum quinque religionis Christianæ capitibus collatio ad oculum ostendit. Quicquid enim in his ecclesiæ proponitur, id nos breviter complexi sumus.

III.

Si verò scripturam, quam ad eundam esse, superiore disputatione demonstravimus, ad eam, veritas in obscuro esse nequit. Manifestius enim Spiritus Sanctus omnia & singula inculcat, quàm quæ ullis nebulis, quas vastities humana offundit, ex oculis subduci patiamur. digito solùm rei indicium faciemus.

IV.

Dei verbum Prophetarum & Apostolorum scriptis comprehensum unicam & sufficientem fidei vitæque regulam esse,

se,

se, constans est Spiritus S. doctrina in vet. test. Deut. 4. 2. Jesai. 8. 20. 21. psal. 19. 8. in N. T. 2 Tim. 3, 16. Joh. 5. 38. Luc. 16. 29. Rom. 15. 4.

V.

DEUM in essentia unum, in personis trinum, Patrem, Filium & Spiritum S. nobis adorandum proponit V. T. Genes. 1. Deut. 6. 4. Jesai. 44. 6. & 45. 5. 61. 1. ps. 33. 6. N. T. Matth. 3. 16. 17. c. 28. 19. Johan. 14. 15. 16. 26. Ephes. 4. 6. Gal. 4. 6. Tit. 3. 5. 6. 1. Johan. 5. 7.

VI.

Creationem coeli & terræ & omnium, quæ in ijs sunt, visibilibus & invisibilibus ex nihilo scriptura tradit: Genes. 1. & 2. Psa. 33. 6. Exod. 20. 11. Deut. 5. Rom. 4. 17. Colof. 1. 16. Heb. 11. 3. Job. 33. 4. 38. & 39. actor. 4. 24. & 14. 15. hominis verò creationem describit Genes. 1. 26. 27. 31. c. 5. 1. Colof. 3. 10. Ephes. 4. 24. 2. Cor. 3. 18.

VII.

Sapientissimam potentissimamquè rerum omnium gubernationem, cui nihil non est obnoxium, assertam legimus, Psalm. 104. & 135. 6. Psalm. 147. 5. Matth. 10. 29. Roman. 11. Ephes. 1. 11. Hebr. 1. 3.

VIII.

Hominem impulsore diabolo liberè peccasse, constat ex Genes. 3. Sapien. 2. 24. Johan. 8. 44. 1. Johan. 3. 8. Rom. 5. 12. 1. Timot. 2. 14. 2. Cor. 11. 3.

IX.

Hominem per peccatum divinis istis donis sapientiæ, justitiæ & sanctitatis orbatum ad omne malum proclivem, ad bonum a. spirituale penitus ineptū esse tota scriptura clamat. Genes. 6. 5. cap. 8. 21. Psalm. 14. 3. & 53. 3. Jerem. 13. 23. 17. 9. Roman. 3. 10. 11. & seq. 7. 23. 1. Corinth. 2. 14. Ephes. 2. 1. 5. c. 4. 18. Tit. 3. 3.

X.

Id verò pendere à peccato originali, quod in totum hu-

B

manum

manum genus propagatur, constat ex Veter. Testamento Genes. 5. 3. cap. 6. 5. c. 8. 21. Job. 14. 4. Psal. 51. 7. ex Nov. Test. Rom. 5. 11. 14. 16. 19. Joh. 3. 5. 6. Ephes. 2. 3.

XI.

Hinc temporalem & aeternam mortem secutam esse patet ex Genes. 2. 17. Rom. 5. 12. 14. & 6. 23.

XII.

Hominem lapsum nequaquam ex se, sed per solam DEI gratiam ex miseria posse emergere est ipsissima Spiritus S. vox. Jerem. 13. 23. Hof. 13. 9.

XIII.

Ut emergeret, DEI iustitiæ satisfieri debuisse, manifestum est ex Genes. 2. 17. Exod. 23. 7. Psalm. 5. 5.

XIV.

Hominem quotidie culpam augere, *a* aliam verò creaturam nudam nec posse, nec debere alienam culpam præstare, *b* proinde opus fuisse mediatore, qui esset Deus & homo, *c* constans est scripturæ sententia.

a Hiob 15. 15. 16. Ps. 130. 3. Matth. 6. 12. & 18. 25. *b* Ezech. 18. 4. Genes. 3. 17. Nah. 1. 6. *c* Jesa. 7. 14. & 9. 6. Jerem. 23. 6. i. Cor. 15. 21. Heb. 7. 26.

XV.

Eum autem esse Iesum Christum, Spiritus S. docet Matt. 1. 23. 1. Tim. 2. 5. & 3. 6. Luc. 2. 11. Heb. 2. 9. doctrinam de naturarum duarum veritate, distinctione, unione & communione in officio & honore, quam suprâ memoravimus, scriptura præclare confirmat. Jesa. 7. 14. & 9. 6. Jerem. 23. 6. Johann. 1. 1. 2. 14. Luc. 1. & 2. 1. Timoth. 3. 16. Colos. 2. 9. Heb. 1. 3. & 2. 14. Philip. 2. Gal. 4. 4. Rom. 1. 2. 3. 8. 3. & 9. 5. act. 20. 28. 1. Pet. 3. 18. & 4. 1. Joh. 3. 13.

XVI.

Hunc unum & solum idque secundum utramque natu-

TAM

ram Patris decreto, suâque voluntate nostrum esse mediato-
rem, Spiritus S. docet. 1. Tim. 2.5. actor. 4. 12. Joh. 17. 19. Heb.
9. 14. Genes. 3. 15. 1. Pet. 1. 20. Pl. 40. 7. Heb. 10. 5. 6. 7.

XVII.

Omnes Prophetiæ partes à nobis positas scriptura decla-
rat: Primam Johan. 1. 18. c. 8. 26. Matth. 5. 6. 7. Jesai. 61. 1. 2. 3. se-
cundam, Matth. 28. 18. 19. 20. Johan. 20. 21. Luc. 11. 49. Ephes. 4.
11. act. 10. 41. 42. 2. Pet. 1. 21. Tertiam, Matth. 3. 11. Marci. 16.
20. Luc. 24. 45. actor. 14. 3. & 16. 14.

XVIII.

Sacerdotij partem utramque planissimè descriptam legi-
mus: priorem Joh. 1. 29. 2. Cor. 5. 15. 1. Tim. 2. 6. Heb. 2. 14. 1. Joh.
2. 2. posteriorem Heb. 9. 24. Rom. 8. 34. 1. Joh. 2. 1. Joh. 1. 12
& 17. 9.

XIX.

Officium regium eo, quo descripsimus, modo admini-
strari, testis est Verus & Novum testamentum. Psal. 110. Iohan.
16. 14. 15. psal. 2. 6. 7. & seqq. actor. 9. 4. 5. Matth. 25.

XX.

Electiois doctrinam hausimus è scriptura. Roma. 9. 11. 15.
18. c. 11. 6. 7. Ephes. 1. 3. 4. 5. 6. actor. 13. 48.

XXI.

Ab officio Christi omnia beneficia dependere docet Jo-
hannes c. 1. 10 Paulus. 1. Corinth. 1. 31. Colos. 2. 3.

XXII.

DEUM vocare, quoscunq; vult, exterius per verbum & sa-
cramenta, interiùs autem per Spiritum S. legimus Matth. 20.
16. 22. 14. Iohan. 3. 8 c. 6. 44 & 8. 47. actor. 13. 48. & 16. 14. Rom.
8. 30. 2. Cor. 2. 15. 16. 1. Thess. 2. 12.

XXIII.

Fidem salvificam esse notitiam, *a* assensum, *b* & fiduci-
am, qua in Jesum Christum, unicum servatorem ejusque me-
ritum

ritum recumbimus, *c* & quidem à Spiritu S. per Evangelium
e in generari scripturâ perspicuè tradit. a. Johan. 17. 3. Rom. 6.
8. 9. 11. b. Johan. 5. 24. & 8. 24. 46. c. Iacob. 1. 6. Rom. 4. 18. 19. 20.
21. & 10. 10. Ephes. 3. 12. Heb. 4. 16. & 11. 1. 7. d. Matth. 16. 17. Jo-
han. 6. 29. Ephes. 2. 8. Philip. 1. 19. e. Roman. 1. 16. & 10. 17.

XXIV.

Neminem extra Christum justificari, *a* omnes autem ipsi
datos Justos constitui, *b* remissione peccatorum, *c* propter uni-
cum Christi meritum & satisfactionem *d* ex mera gratiâ fa-
ctâ *e* non bonis operibus sed solâ fide apprehensâ, *g* Prophe-
tâ & apostoli magno consensu docent. *a* actor. 4. 12. Numer.
21. Johan. 3. 14. 15. 18. 36. *b* Rom. 8. 30. *c* Psalm. 32. 1. 2. Rom. 4.
6. 7. 8. actor. 10. 43. & 13. 38. Col. 1. 14. *d* 1. Cor. 1. 31. Rom. 3. 24. 25.
& 4. 25. & 5. 11. 18. 19. *e*. Rom. 3. 24. 4. 16. Eph. 2. 8. 9. 16. *f*. Psalmi.
130. 3. Rom. 3. 20. 22. 24. Tit. 3. 4. 5. *g* Genes. 15. 6. Gala. 3. 6.
Habac. 2. 4. Gal. 3. 11. Rom. 3. 22. 27. 28.

XXV.

Libertatis, in quam asserti sumus, auctorem, *a* partes *b* &
finem *c* non aliter atq; indicavimus, iidem describunt. *a* Joh.
3. 36. 8. 36. 1. Pet. 1. 18. *b* Heb. 2. 14. 15. 1. Ioan. 1. 7. & 2. 2. 2. Cor. 5.
19. Gal. 3. 13. & 4. 9. & 5. 1. 2. Ephes. 2. 15. Colos. 2. 14. 16. Heb. 10. 1.
6. 1. Cor. 9. 19. & seqq. Gal. 5. 13. Rom. 6. 13. 18. 22. & 8. 13.

XXVI.

Sanctificationis rationē, quam attulimus, nobis scriptura
ostendit. Ezech. 36. 25. 26. 27. 28. 29. deut. 30. 6. 2. Tim. 2. 16. Tit. 3.
4. 5. Johan. 3. 5. 6. Roman. 7. 22. 23. 24. Philip. 1. 6.

XXVII.

Resurrectionem omnium mortuorum, *a* extremum ju-
dicium, *b* electorum salutem *c* reproborum æternam damna-
tionem, *d* graphicè Spiritus Sanctus describit. a. Daniel 12. 2.
1. Corint. 15. 1. Thess. 4. 15. 16. b. Matth. 25. Rom. 14. 10. 2. Cor. 5. 10.
Judæ. v. 14. 15. 2. Pet. 3. c. Matth. 25. 34. 46. Rom. 2. 7. 10. d. Matth.
25. 46. Rom. 2. 8. 9.

XXVIII.

XXVIII.

Fidei generandæ & sustentandæ verbum & sacramenta
destinata, adeoque media ejus ut & salutis esse efficacia, con-
stat ex Rom. 1. 16. & 4. 11. & 10. 17. 1. Cor. 1. 21. 2. Cor. 3. 8. & 5. 18. 1.
Pet. 1. 23.

XXIX.

Baptismi doctrinam ex scriptura repetivimus Matth. 28.
19. Marc. 16. 16. actor. 2. 38. & 22. 16. Rom. 6. 3. 4. Ioh. 3. 5. Tit. 3. 5. 6.

XXX.

Doctrinæ, quam de cœna sacra proposuimus, fundamen-
tum existat Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. 1. Cor. 10. 16. & 11. 23. & seq.

XXXI.

Gratitudinem DEO deberi nemo negat: nec quisquam
negat eam bonis operibus declarari: horum autem veritatem
à nobis descriptam vide Rom. 14. 23. Levit. 18. 4. 1. Sam. 15. 22. Ephes.
2. 10. 1. Cor. 10. 31. Exod. 20. Deut. 5. Matth. 22.

XXXII.

Hominem renatum in hac vita legem perfectè implere
non posse, patet ex Roman. 7. 23. Gal. 5. 17. 1. Cor. 13. 9. 10 Psal.
143. 2. Iacob. 1. 10 Psalm. 32. 6.

XXXIII.

Opus esse oratione secundùm scripturam apud omnes est
inconfesso: Eam verò ad solum DEUM, *a* in unius mediatoris
Christi nomine *b* dirigendam esse, ex eadem scriptura est ma-
nifestum.

a Deut. 6. 13. & 10. 20. Matth. 4. 10. Jesai. 42. 8. Apoc. 19. 10. *b* A-
ctor. 4. 12. Rom. 5. 1. 2. Johan. 15. 23.

XXXIV.

Omnes denique electos & verè credentes de salute suâ cer-
tos esse debere, totius scripturæ vox est Roman. 8. 33 & seqq. Jo-
han. 5. 24. & 6. 37. 39. 40. 47. Marc. 16. 16. 1. Iohan. 3. 2. 14.

XXXV.

Haftenus majoris veritatem confirmavimus. De mino-

re non est, ut multa hinc differamus: Eam enim esse nostrarum
ecclesiarum doctrinam ex confessionibus, quas harmonia Ge-
nevæ edita repræsentat, omnibus bonis constare ex-
sistimamus, quò lectorem remissum vo-
lumus.

Ad Præstantissimum doctrina & virtute
juvenem,

M. JOANNEM DOSSELIUM.

VT quæ Cælestis deducit ad atria regni
Meta foret veris certa patensq; notis.
Utq; Dei in terris quæ sponsa sit, & quibus oris,
Illius ad sanctum consociere gregem
Id Pater è cælo monuit satis ipse, jubetq;
Attentos verbi sensa tenere sui:
Scilicet hæc sponsa est thalami cælestis &, illam
Electam toto pectore sponsus amat.
Hæc quoq; meta viæ est, quam qui tenuere beati
Ad portum cursu non remorante meant.
Felicis igitur quibus hæc Ariadna salutem
Cælica, & hoc unum præ viâ monstrat iter:
Te quoq; felicem, qui cum præcunte Magistro
Hanc Crocio solam consulis ire viam.

Caspar Sturmius

D.

RODOLPHUS GOELENIUS SENIOR

ad doctrinam sacra quam profana & virtute
præstantissimum virum,

M. JOHANNEM DOSSELIUM.

ERGO temagni PATROCLUM præstabis Achillis,
Cœlestis *Sophia* & *Logica* spectator armis
Dosseli; & stabis pro *vero* fortis Athleta,
Quo stat adhuc, *Christo* præsentē, Ecclesia nostras,
Et nostræ pariter comprehensa est *summa* salutis
Hac pro doctrina quidvis perferre patiq;
Et dulcem fuso vel sanguine ponere vitam
Non veriti multi vasto sunt Martyres orbe,
Quis, *Dominæ* assistente *pji* Spiramine sancto,
Letitia in leto, *lux* in cruce, *questus* acerbo
In *questu*, media in luctu *Victoria* certa,
Pax certa, in duro requies optata labore,
In planctu risus, sicco relevamen in æstu,
Gaudia in ærumnis, & in anxietate voluptas,
Patria in exilio, nulloq; in nomine splendor,
In probro provenit honos, in morte triumphus.

F I N I S.

